

Alegerile pe care le facem

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Și dacă nu găsiți cu cale să slujiți Domnului, alegeți astăzi cui vreți să slujiți: sau dumnezeilor cărora le slujeau părinții voștri dincolo de Râu, sau dumnezeilor amoriților în a căror țară locuiți. Cât despre mine, eu și casa mea vom sluji Domnului.” (Iosua 24:15)

Ai observat vreodată ce de alegeri avem de făcut în viață? De fapt, am putea spune chiar că, în multe privințe, toată ziua, de când ne trezim până când mergem din nou la culcare, facem alegeri. Facem atât de multe alegeri, încât, de multe ori, nici nu ne mai gândim la ele. Alegem pur și simplu.

Unele alegeri sunt simple și chiar devin rutină, în timp ce altele schimbă viața și au consecințe veșnice nu numai pentru noi, ci și pentru familia noastră.

De aceea este atât de important să ne gândim la alegerile pe care le facem, la deciziile pe care le luăm, în special la cele mari, care au impact pentru tot restul vieții asupra noastră și asupra familiei noastre.

Câți dintre noi nu regretăm până astăzi unele alegeri pe care le-am făcut în trecut? Câți nu trăim și astăzi cu eșecurile aduse de niște alegeri greșite făcute cu mult timp în urmă? Din fericire, există iertare. Există răscumpărare și există vindecare chiar și pentru cele mai rele decizii.

13 aprilie – Începe Săptămâna libertății religioase

În această săptămână vom analiza pe larg tema alegerilor pe care le facem, a modului în care ar trebui să le facem și a impactului pe care îl au asupra noastră și asupra familiilor noastre.

Duminică, 7 aprilie

Libertatea de alegere

Unii creștini cred că Dumnezeu a ales, încă înainte de nașterea unui om, dacă el va fi sau nu mântuit. Cu alte cuvinte, fiecare dintre aceia care vor fi pierduți pentru veșnicie va fi pierdut pentru că Dumnezeu, în înțelepciunea Sa (pretinde această teologie), a ales așa, adică, indiferent de alegerile pe care le face acel om, tot va fi condamnat.

Din fericire, noi, adventiștii de ziua a șaptea, nu subscriem la această teologie, ci credem că Dumnezeu ne-a ales pe toți să fim mântuiți și că, încă dinainte de începutul lumii, am fost aleși pentru viața veșnică. "Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru, Isus Hristos, care ne-a binecuvântat cu tot felul de binecuvântări duhovnicești, în locurile cerești, în Hristos.

1. Ce ne spun următoarele versete despre faptul că am fost aleși de Dumnezeu și despre momentul în care am fost aleși?

În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți
Efesenii 1:1-4 și fără prihană înaintea Lui, după ce, în dragostea Lui," Efesenii 1:3-4

Tit 1:1,2 "Pavel...potrivit cu credința aleșilor lui Dumnezeu și cunoștința adevărului, care este potrivit cu evlavia, în nădejdea vieții veșnice, făgăduite mai înainte de veșniciei de Dumnezeu, care nu poate să mintă," Tit 1:1-2

2 Timotei 1:8,9 "El ne-a mântuit și ne-a dat o chemare sfântă, nu pentru faptele noastre, ci după hotărârea Lui și după harul care ne-a fost dat în Hristos Isus, înainte de veșniciei," 2 Timotei 1:9

Oricât de bună este vestea aceasta, trebuie să știm că totuși unii oameni vor fi pierduți (Matei 25:41), pentru că, deși Dumnezeu ne-a ales pe toți, El le-a dat oamenilor cel mai sfânt dar – o voință liberă, darul libertății de a alege.

2. Ce ne învață Biblia despre voința noastră liberă?

Matei 22:35-37 "Și unul din ei, un învățător al Legii, ca să-L ispitească, l-a pus întrebarea următoare: „Învățătorule, care este cea mai mare poruncă din Lege?"

Domnul nu ne forțează să-L iubim. Ca să fie adevărată, dragostea trebuie să fie oferită de bunăvoie, din proprie alegere. Dintr-o

Isus i-a răspuns: „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău." Matei 22:35-37

anumită perspectivă, am putea spune că Biblia este istoria încercării lui Dumnezeu de a ajunge la ființele omenești pierdute și de a le câștiga inima pentru Sine fără să le constrângă în vreun fel. Această realitate se vede cel mai bine în viața și în slujirea Domnului Isus pe pământ – în modul în care oamenii au reacționat față de El, folosindu-și libertatea de alegere. Unii au fost atrași de El, alții l-au vrut moartea.

Da, Dumnezeu ne-a ales pentru mântuire, dar noi trebuie să alegem să acceptăm această mântuire. Dintre toate alegerile pe care trebuie să le facem, alegerea de a-l sluji Domnului este cea mai importantă și mai plină de consecințe pentru noi și pentru aceia (cum sunt membrii familiei noastre apropiate) asupra cărora au impact viața noastră și deciziile pe care le luăm.

Luni, 8 aprilie

Cum să facem alegeri corecte

Toți cunoaștem foarte bine importanța alegerilor pe care le facem. Dar știm și ce impact negativ pot avea alegerile greșite asupra vieții noastre și asupra vieților altora. Întrebarea este: Cum putem să facem alegeri corecte?

2. Următoarele versete ne prezintă câțiva pași care ne pot ajuta în încercarea de a lua decizii bune. Care sunt acești pași?

1. 1 Tesaloniceni 5:17 “Rugați-vă neîncetat.” 1 Tesaloniceni 5:17

“Dacă vreunuia dintre voi îi lipsește înțelepciunea, s-o ceară de la Dumnezeu, care Iacov 1:5 dă tuturor cu mână largă și fără mustrare, și ea îi va fi dată.” Iacov 1:5

“De veți voi și veți asculta, veți mânca cele mai bune roade ale țării;”

2. Isaia 1:19 Isaia 1:19

“De aceea, pe oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le face, îl voi asemăna

Matei 7:24,25 cu un om cu judecată, care și-a zidit casa pe stâncă.” Matei 7:24

“Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele și o

3. Psalmii 119:105 Psalmul 119:105

“Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustrare,

2 Timotei 3:16 să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire,” 2 Timotei 3:16

“Încrede-te în Domnul din toată inima ta și nu te bizui pe

4. Proverbele 3:5,6 Proverbele 3:5-6

înțelepciunea ta! Recunoaște-L în toate căile tale, și El îți va netezi cărările.” Proverbele 3:5-6

Alegerile pe care le facem

27

“A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelii zidite pe stâncă.” Matei 7:25

“Domnul te va călăuzi neîncetat, îți va sătura sufletul chiar în locuri fără apă și va da din nou putere mădularilor tale; vei fi ca o grădină

Isaia 58:11 bine udată, ca un izvor ale cărui ape nu seacă.” Isaia 58:11

“Planurile nu izbutesc când lipsește o adunare care să chibzuiască, dar izbutesc când sunt mulți sfetnici.” Proverbele 15:22

5. Proverbele 15:22

“Căci prin măsuri chibzuite câștigi bătlia, și prin marele număr al sfetnicilor ai biruința.” Proverbele 24:6

Proverbele 24:6

Ori de câte ori trebuie să luăm o decizie importantă, este esențial să mergem la Domnul, în rugăciune, ca să ne asigurăm că alegerea pe care o facem nu ne va determina să călcăm în vreun fel Legea lui Dumnezeu sau vreun principiu din Cuvântul Său. În aceeași măsură este important să ne încredem în Dumnezeu, să-I predăm Lui capacitatea noastră decizională, adică să ne rugăm ca alegerile pe care le facem să-I aducă Lui slavă, iar noi să fim gata să-I supunem dorințele noastre, dacă acestea se opun planului Său pentru viața noastră. De multe ori, când trebuie să luăm o decizie, ne pot fi de folos și sfătuitoarii înțelepți. În cele din urmă, putem să ne simțim în siguranță știind că Dumnezeu ne iubește și dorește ce este cel mai bine pentru noi și că, dacă Îi supunem Lui viața noastră, în credință și în umilință, putem merge mai departe cu încredere în alegerea pe care am făcut-o.

Cum procedezi când trebuie să iei decizii importante în viața ta? Ce pași spirituali urmezi în dorința de a face alegeri corecte?

Marti, 9 aprilie

Alegerea prietenilor

Una dintre cele mai importante alegeri pe care trebuie să le facem este alegerea prietenilor. De cele mai multe ori nu pornim în mod intenționat să ne facem prieteni, ci prietenii se dezvoltă firesc, pe măsură ce petrecem timp cu oameni care au aceleași interese, valori și preferințe ca noi.

3. Ce principii în alegerea prietenilor găsim în următoarele versete?

Proverbele 12:26 “Cel neprihănit arată prietenului său calea cea bună, dar calea celor răi îi duce în rătăcire.” Proverbele 12:26

- 17:17** “Prietenul adevărat iubește oricând și în nenorocire ajunge ca un frate.” Prov 17:17
“Cine își face mulți prieteni îi face spre nenorocirea lui, dar este un prieten
18:24 care ține mai mult la tine decât un frate.” Proverbele 18:24
22:24,25 “Nu te împrieteni cu omul mânios și nu te însoți cu omul iute la mână, ca
nu cumva să te deprinzi cu cărările lui și să-ți ajungă o cursă pentru
suflet.” Proverbele 22:24-25
-

Dacă vrem să avem prieteni, trebuie să fim noi înșine prietenoși. Uneori, oamenii se văd singuri și nu înțeleg că atitudinea lor morocnoasă, negativă, îi îndepărtează pe ceilalți. „Chiar cei mai buni dintre noi au trăsături neplăcute și, când ne alegem prietenii, ar trebui să îi alegem pe cei care nu ne vor părăsi când vor descoperi că nu suntem perfecți. Se cere îngăduință reciprocă. Ar trebui să ne iubim și să ne respectăm reciproc, fără a ne împiedica de greșelile și de imperfecțiunile pe care nu putem să nu le vedem; căci acesta este spiritul lui Hristos. Ar trebui să cultivăm umilința și o anumită doză de neîncredere în noi înșine, precum și blândețe și răbdare cu greșelile celorlalți. Această atitudine va elimina tot egoismul nostru îngust și ne va face generoși și cu inima largă.” – Ellen G. White, *Lucrarea pastorală*, p. 53

Una dintre cele mai cunoscute prietenii este cea dintre David și Ionatan. Dacă Saul ar fi fost credincios și ascultător, domnia sa ar fi putut să dureze multe generații și Ionatan ar fi putut să-i fie succesor la tron. Când Saul s-a dovedit nevrednic de chemarea care-i fusese adresată, Dumnezeu l-a ales pe David ca împărat al lui Israel. Astfel Ionatan a pierdut locul care i s-ar fi cuvenit de drept. Iată un exemplu grăitor despre modul în care alegerile greșite ale unui membru al familiei (Saul) îl afectează pe altul (Ionatan). Dar Ionatan nu a fost nici mânios, nici invidios pe David, ci a ales să-l ajute, protejându-l de mânia tatălui său, Saul (1 Samuel 18:1). Ce exemplu minunat de prietenie adevărată!

Care a fost experiența ta cu prietenii, chiar și cu aceia care poate că nu au vrut să îți facă niciun rău, dar totuși te-au rănit? Cum pot alegerile greșite în ce privește prietenii să afecteze relațiile de familie?

Dacă trebuie să fii atent când îți alegi prietenii, trebuie să fii și mai atent când îți alegi partenerul de viață. Adam a avut parte de o mare binecuvântare prin faptul că Dumnezeu i-a făcut cu mâinile Sale o parteneră de viață și a modelat-o chiar din corpul lui. Pentru el a fost ușor să aleagă, din moment ce Eva nu era doar singura femeie, ci și o femeie perfectă. Noi, ceilalți, întâmpinăm ceva mai multe dificultăți, din moment ce niciunul dintre noi nu este perfect și avem de ales dintre atât de multe persoane imperfecte.

Dar Dumnezeu nu ne-a lăsat fără călăuzire în acest domeniu. Pe lângă tot ce am studiat în lecția de luni, mai există câțiva pași specifici de urmat în privința căsătoriei. În afară de alegerea de a-l sluji Domnului, chestiunea alegerii partenerului de viață va fi întotdeauna însoțită de cele mai importante consecințe dintre toate alegerile pe care le face cineva în viață.

4. Ce îndrumări foarte generale se găsesc în următoarele texte biblice, care pot și trebuie să fie aplicate de cel care își caută partenerul potrivit pentru căsătorie?

Psalmii 37:27 „Depărtează-te de rău, fă binele și vei dăinui pe vecie!” Psalmul 37:27

119:97 „Cât de mult iubesc Legea Ta! Toată ziua mă gândesc la ea.” Psalmul 119:97
„Nu vă înșelați: „Tovărășiile rele strică obiceiurile bune.” 1 Corinteni 15:33

1 Corinteni 15:33 „Căci, dacă ascultă cineva Cuvântul și nu-l împlinește cu fapta, seamănă cu un om care își privește fața firească într-o oglindă”

Iacov 1:23-25 „și, după ce s-a privit, pleacă și uită îndată cum era. Dar cine își va adânci privirile în legea desăvârșită, care este legea slobozeniei, și va stăruî în ea, nu ca un ascultător uituc, ci ca un împlinitor cu fapta, va fi fericit în lucrarea lui.” Iacov 1:23-25

Pe lângă preocuparea de a căuta persoana potrivită pentru a te căsători, înainte de toate, fii tu persoana potrivită. „Tot ce voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi la fel, căci în aceasta sunt cuprinse Legea și Prorocii” (Matei 7:12). Cineva poate să găsească cel mai bun partener de viață posibil, care are toate calitățile pe care le dorește, dar, dacă celui care dorește calități bune în celălalt îi lipsesc acele calități, vor apărea probleme.

Acest lucru nu este nou și, cu siguranță, nu se întâlnește doar în căsătorie, ci și în viață în general. Pavel acordă mult timp, la începutul Epistolei către romani, pentru a li se adresa celor care îi condamnă pe ceilalți pentru lucruri de care ei înșiși se fac vinovați. Sau, așa cum a spus Isus: „De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?” (Matei 7:3).

Cât de des descoperi că aștepti de la ceilalți (poate de la soț sau de la soție) trăsături care chiar ție îți lipsesc? Gândește-te la lucrul acesta.

Joi, 11 aprilie

Alegerea unei profesii

La un moment dat, fiecare trebuie să facă o alegere în ce privește profesia sau cariera. În afara celor care sunt bogați prin moșteniri, independent de un loc de muncă, și a celor care lucrează „cu normă întregă” acasă, îngrijindu-se de gospodărie și de familie (cea mai nobilă dintre toate ocupațiile), mulți oameni trebuie să-și aleagă o profesie pentru a-și câștiga existența.

Desigur, fiecare trăiește în circumstanțe care îi pot limita, într-o anumită măsură, variantele în ce privește alegerea unei cariere. Dar, indiferent de context, putem să ne alegem o ocupație care să dea un sens și un scop vieții noastre. Cu alte cuvinte, tot ce facem să facem spre slava lui Dumnezeu.

5. Ce greșală a făcut Solomon și cum ne putem feri să o repetăm?

“Am zis inimii mele: „Haide! Vreau să te încerc cu veselie și gustă fericirea.”

Eclesiastul 2:1-11 Dar iată că și aceasta este o deșertăciune.” Eclesiastul 2:1

Nu trebuie neapărat să fim bogați ca să fim prinși în capcana în care a fost prins Solomon. „Căci iubirea de bani este rădăcina tuturor relelor și unii, care au umblat după ea, au rătăcit de la credință și s-au străpuns singuri cu o mulțime de chinuri” (1 Timotei 6:10). Cineva poate să fie sărac și să iubească banii la fel de mult ca unul care este bogat. “Apoi, când m-am uitat cu băgare de seamă la toate lucrările pe care le făcusem cu mâinile mele și la truda cu care le făcusem, am văzut că în toate este numai deșertăciune și goană după vânt și că nu este nimic trainic sub soare.” Ecl 2:11

Alegerile pe care le facem

Este adevărat, trebuie să ne câștigăm existența. Dar, indiferent ce facem sau cât de mult câștigăm, nu trebuie să facem un idol din avere. Multe familii suferă din cauza unui tată care, obsedat de câștig și bogăție, își neglijează familia. Câți copii sau câte soții nu ar prefera să aibă un stil de viață mai modest, dar o relație de familie mai bogată? În majoritatea cazurilor, oamenii ar prefera relațiile apropiate în locul unei vieți de bogăție.

Încă de când l-a creat pe om, Dumnezeu a plănuit ca munca să fie o parte importantă a vieții (Geneza 2:15). Pericolul apare atunci când facem din muncă scopul vieții sau când aceasta devine doar un mijloc de a acumula bogăție. Aceasta a fost greșeala lui Solomon. El căuta sensul vieții în diverse lucruri și, chiar dacă multe dintre ele i-au adus satisfacție pe moment, la sfârșit s-au dovedit a fi lipsite de sens.

Cineva a spus într-o ocazie: „Câți oameni au ajuns ca, la sfârșit, să-și dorească să fi petrecut mai mult timp la serviciu și mai puțin timp cu familia?” Care este mesajul acestei întrebări?

Vineri, 12 aprilie

Un gând de încheiere

În întreaga Scriptură suntem confrunțați cu libertatea omului de a alege. Chiar Adam și Eva au avut, înainte de căderea în păcat, libertatea de a alege (Geneza 3) și, din nefericire, au ales greșit. Dacă ființele necăzute, în desăvârșirea lor, pot să-și folosească în mod greșit voința liberă, cu cât mai mult niște ființe ca noi, afundate în păcat!

Și nu trebuie să uităm că voința liberă este exact așa cum sună, *liberă*, ceea ce înseamnă că, indiferent de presiunea la care suntem supuși, atât din interior, cât și din exterior, nu trebuie să alegem ceva greșit. Prin puterea lui Dumnezeu care lucrează în noi, putem să facem alegerile corecte cu voința liberă pe care ne-a dat-o El. De aceea, este important să ne cântărim cu grijă deciziile și, mai ales, pe acelea care afectează viața familiei noastre.

Alegerea liberă făcută de Cain, de a-l ucide pe fratele lui, a devastat întreaga familie. Decizia liberă a fraților lui Iosif de a-l vinde ca sclav a ruinat viața tatălui lor. Iacov „și-a rupt hainele, și-a pus un sac pe coapse și a jelit multă vreme pe fiul său. Toți fiii și toate fiicele lui au venit ca să-l mângâie, dar el nu voia să primească nicio mângâiere, ci zicea: «Plângând mă voi coborî la fiul meu, în Locuința morților.» Și plângea astfel pe fiul său” (Geneza 37:33-35).

În întreaga Biblie, la fel ca în viață, putem găsi la tot pasul exemple ale faptului că decizia liberă luată de un membru al familiei, spre bine sau spre rău, îi afectează și pe ceilalți (vezi Numeri 16:1-32; Daniel 6:23,24; Geneza 18:19).

BIBLIA ȘI CARTEA ISTORIA MÂNTUIRII – STUDIU LA RÂND

Biblia: Deuteronomul 16–22

1. Pentru ce anume trebuiau să facă israeliții cercetări amănunțite?

2. Care era pedeapsa pentru un martor mincinos?

3. Care erau cele patru situații de scutire de la război?

4. Ce fel de copaci li s-a interzis israeliților să taie chiar și în timpul războiului?

Istoria mântuirii, cap. 59

5. Ce vor dori (au dorit) mulți, fără să facă vreun efort să obțină?

PRIVIRE GENERALĂ

Alegerile fac parte atât de mult din viața noastră, încât adesea nu le mai dăm atenție și apoi suportăm consecințele. Totuși facem aceleași alegeri iar și iar. Studiul acesta se ocupă de natura alegerii și de felul în care se pot face alegeri înțelepte.

În general, când spunem „alegere” ne referim la alegerile libere. Cel mai mare dar pe care ni l-a oferit Dumnezeu când ne-a creat a fost libertatea de alegere. Fără ea, celelalte daruri nu ar fi putut fi apreciate cum se cuvine. Fără ea, dragostea față de Dumnezeu și închinarea nu ar fi fost autentice. **Adevărata libertate face ca dragostea să fie o posibilitate autentică.** Dar libertatea are și un potențial spre rău care s-a actualizat iar și iar, de la căderea în păcat.

Dar chiar dacă, metaforic vorbind, răul a scufundat această planetă în întuneric, Dumnezeu a păstrat și a asigurat întotdeauna surse de lumină, ca să ne ajute să găsim calea. Adesea încercăm să punem în seama lui Dumnezeu răspunderea pentru problemele și suferința din viața noastră. Însă o analiză mai atentă ne arată că, în multe cazuri, noi am ignorat resursele de înțelepciune de la Dumnezeu, care ne-ar fi ferit de probleme. Domnul nostru este un Dumnezeu al revelației și al răbdării. El comunică mereu cu noi prin natură (Psalmii 19:1-3; Romani 1:20), prin rugăciune (Matei 21:22; Iacov 1:5), prin Scriptură (Psalmii 119:105; 2 Timotei 3:16), prin sfătuitori evlavioși (Proverbele 11:14; 15:22) și, cel mai glorios, prin viața și prin cuvintele lui Isus (Evrei 1:2,3). Acestea sunt luminile noastre în lume și nu ar trebui să facem nicio alegere importantă fără să ținem seama de ele, în special când este vorba de domeniile subliniate de acest studiu: (1) prietenii, (2) partenerul de viață și (3) ocupația (profesia).

COMENTARIU

Motivația eticii creștine

Noi suntem cine suntem și ne aflăm unde ne aflăm ca urmare a alegerilor noastre. Desigur, viața ne este afectată și de alegerile altora, pentru că trăim în interdependență unii cu alții, dar modul în care răspundem la alegerile lor ne face să avem o responsabilitate. Perspectiva aceasta ne face răspunzători pentru situația în care ne aflăm în prezent și, în același timp, ne ajută să admitem că unele evenimente ale vieții

nu se află sub controlul nostru. Ramificațiile alegerilor noastre în viață sunt importante. Astfel, ar fi de dorit ca toți să facă eforturi pentru a înțelege natura deciziei morale pe care o au de luat și apoi să adopte în mod intenționat cadrul etic cel mai rezonabil. Din nefericire, de obicei, oamenii petrec mai mult timp căutând și socotind ce să-și mai cumpere decât după ce sistem etic să trăiască.

Conveniențele, tendințele sociale, presiunea de grup, emoțiile, obiceiurile și preferințele personale sunt ghizi nesiguri pentru acele alegeri care să conducă la viața pe care o dorește Dumnezeu pentru noi. A ne baza deciziile pe fundamente atât de instabile este o nebunie. Fie că suntem sau nu creștini, ar trebui să ne punem întrebarea: Pe ce îmi bazez deciziile?

Fundamentul eticii creștine

Piatra de temelie a eticii creștine este faptul că am fost creați după chipul lui Dumnezeu (Geneza 1:27). Cu cât cunoaștem mai bine caracterul lui Dumnezeu, cu atât orizontul nostru etic se lărgeste și destinul se vede mai glorios (2 Corinteni 3:18). Așadar, cum poate fi păstrat și refăcut chipul lui Dumnezeu în noi prin fiecare alegere?

Răspunsul poate fi intuit în legenda despre omul care l-a întreprins odată pe Michelangelo despre statuia lui David: „Cum ai creat o asemenea capodoperă dintr-un bloc de marmură fără nicio formă?” Michelangelo a răspuns: „Eu doar am îndepărtat din blocul brut tot ce nu arăta ca David.” Tot așa, noi putem alege să facem doar acele lucruri care arată ca Isus și să îndepărtăm din viața noastră tot ce nu arată ca El. A fi conștienți de chemarea noastră de a purta chipul lui Dumnezeu este esențial pentru scopul eticii creștine. Dar avem nevoie de mai mult ajutor și de mai multă călăuzire decât doar să fim lăsați să ne întrebăm: „Ce ar face Isus?”

Sursa eticii creștine

Învățăturile Bibliei ne oferă baza eticii creștine. Regretatul erudit adventist în domeniul eticii, Miroslav Kiš, ne oferă trei elemente care să ne ajute să descoperim înțelepciunea etică în Scriptură (vezi Miroslav Kiš, „Biblical Narratives and Christian Decision”, *Journal of the Adventist Theological Society* 9/1, 2[1998]: 24-31). Acestea sunt: (1) principii, (2) reguli de acțiune și (3) modele normative.

Principii. Acestea sunt înrădăcinate în noțiunile noastre fundamentale despre adevărul moral. Ele sunt generale și imuabile, dar au nevoie să fie lămurite din Scriptură. Cele Zece Porunci, Psalmii, Eclesiastul, Proverbele, Evangheliile (în special Predica de pe Munte) și Epistolele sunt surse de principii morale care sunt suficiente pentru diverse situații. Să nu comiți adulter și să-i tratezi pe ceilalți așa cum vrei să fii tratat sunt două exemple de principii atemporale (Exodul 20:14; Matei 7:12).

Reguli de acțiune. Acestea sunt câteva reguli specifice derivate din principiile mai largi, și sunt legate de situații concrete. Porunca dată de Dumnezeu lui Ghedeon, de a distruge altarul lui Baal și de a ridica un altar pentru Domnul (Judecătorii 6:25,26), porunca adresată de Isus tânărului bogat, de a-și vinde toate averile (Matei 19:21), și cea adresată lui Petru, de a lăsa sabia jos (Matei 26:52), nu sunt prea potrivite pentru noi astăzi. Dar nu înseamnă să sunt irelevante. Când vine vorba despre închinare, idolatrie, finanțe, priorități sau violență, aceste porunci trebuie luate ca repere pentru a cunoaște mai bine care este voia lui Dumnezeu în orice situație particulară ne-am afla.

Modele normative. Și istoriile biblice ne oferă standarde morale. Pavel spune: „Aceste lucruri [relatările din istoria lui Israel] ... au fost scrise pentru învățătura noastră” (1 Corinteni 10:11). Relatările acestea sunt *normative*, deoarece ne dau avertizări „ca să nu poftim după lucruri rele, cum au poftit ei” (1 Corinteni 10:6). Și sunt modele, pentru că au menirea de a fi imitate. Ele ne ajută să ne identificăm cu personajele care trec prin lupte și prin ispite atunci când sunt în joc principiile morale ale lui Dumnezeu. În narațiunile biblice sunt subliniate consecințele respectării sau încălcării standardelor morale și este arătat **lanțul cauză-efect**. În lucrarea *Biblical Narratives and Christian Decision* (p. 29), Kiš arată beneficiile citirii relatărilor biblice ca modele normative: „Noi putem învăța lecții fără a experimenta în mod real păcatul. Modelele normative ne ajută să învățăm prin reprezentare.”

Modelele normative biblice pot fi folositoare și într-o situație în care intră în conflict două principii biblice. Adeseori o întâmplare biblică va oferi soluția. În plus, uneori, deși principiul moral este clar, totuși

pot exista multe opțiuni diferite (reguli de acțiune) care par să se aplice în aceeași măsură. Pe care să o adopți? Atunci modelele normative pot servi, cum notează Kiš, la „reglarea cântarului” (p. 30).

Unii membrii ai grupei poate vor considera că acest scurt compendiu de etică creștină este prea concentrat pe comportament sau prea legalist. Unde mai este lucrarea Duhului Sfânt în viața noastră? Dar mântuirea prin har? Se presupune că aceste dimensiuni ale mântuirii și altele sunt prezente atunci când ne confruntăm cu probleme de natură etică. E potrivit să încheiem discuția amintind că **alegerile ne scriu viitorul**. Nu este de mirare că un Dumnezeu al dragostei poruncește și reafirmă principiile de conduită morală (etice) (Evrei 12:5-8; Apocalipsa 3:19) care să ne facă să ne bucurăm acum de o viață „din belșug”, „iar în veacul viitor”, de „viața veșnică” (Ioan 10:10; Luca 18:30). Nu am aștepta nimic mai puțin de la un tată pământesc. Putem aștepta mai puțin de la Tatăl nostru ceresc?

APLICAȚIE

Secțiunea anterioară a insistat pe teorie. Acum avem ocazia să aplicăm cadrul etic despre care am discutat, la alegerile pe termen lung la care se referă studiul. Iată **câteva posibile scenarii legate de alegerea partenerului de viață**:

Scenariul 1. Un prieten tocmai a ieșit dintr-o a doua căsătorie eșuată. Există în biserică cineva care i-a atras acum atenția. Prietenul îți cere sfatul. Ce principii, reguli de acțiune sau modele normative din Scriptură i-ai împărtăși?

O posibilă abordare: Autorii studiului au o abordare principală fascinantă a pregătirii pentru căsătorie, invocând regula de aur, care îți cere să devii tu partenerul de viață pe care l-ai dori. Aceasta înseamnă că, dacă cineva caută să se căsătorească, ar trebui ca mai întâi să cultive el însuși calitățile pe care le caută la persoana cu care ar dori să se căsătorească.

Și istoria lui Isaac și a Rebecăi ar putea sluji ca model normativ în această situație: (1) Isaac le încredințează altora alegerea unei soții potrivite pentru el (Geneza 24:1-4); (2) o femeie din țara idolatră în care se afla nu este considerată o opțiune (vers. 6); (3) Isaac medita (pro-

tabil în rugăciune) în seara când a venit Rebeca (vers. 63); și (4) toate părțile implicate au părut mulțumite de aranjament.

Scenariul 2. Un prieten trăiește într-o zonă unde poligamia este legală. El se gândește la posibilitatea de a-și lua o a doua soție. Mulți dintre patriarhii din Biblie au avut mai multe soții. Cum ai putea folosi cadrul etic discutat înainte pentru a-l îndruma corect?

O posibilă abordare: O regulă de acțiune poate fi cea la care se face referire în Leviticul 18:18, care afirmă: „Să nu iei pe sora nevestei tale ca să-i faci în necaz, descoperindu-i goliciunea alături de nevastă-ta, cât timp ea este încă în viață.”

Textul acesta poate fi folosit pentru a susține poligamia, dacă el exclude *doar* cazul căsătoririi cu două surori rude de sânge. Totuși există argumente puternice că „sora nevestei tale” este o expresie idiomatică ce se referă la orice persoană de sex feminin, excluzând astfel posibilitatea de a mai avea o soție sau mai multe. Richard M. Davidson prezintă opt argumente în favoarea acestei interpretări. (Vezi *Flame of Yahweh Sexuality in the Old Testament*, 2007, p. 194.)

Dar, dacă refuzăm să interpretăm în felul acesta, ce spune Leviticul 18:18? Idealul edenic al relației exclusive dintre Adam și Eva ne poate arată un principiu valabil. Alte modele normative: istoriile unor familii eșuate în urma căsătoriilor multiple încercate de Avraam, de Iacov, de David sau de Solomon. Puse laolaltă, aceste relatări biblice ne arată clar o poziție negativă față de poligamie.